

TRANSILVANIA.

FOI'A ASOCIATIUNEI TRANSILVANE

PENTRU

LITERATUR'A ROMANA si CULTUR'A POPORULUI ROMANU.

ANULU' ALU XI-^{LEA}

1878.

Editoriu: comitetulu asociatiunei.

Redactoriu: secretariu alu asociatiunei G. Baritiu.

BIBL. UNIV. CLUJ-SIBIU
Nr. 4791-1941

BRASIOVU.

In tipografi'a Römer & Kamner.

SUMARIULU

materiiloru coprinse in cursulu alu XI. an. 1878.

	N-rii		N-rii
Cevrele montanistice, de B. M. D. Basfota	1 2	Henricu Pestalozzi, biographia, de Lazaru Petroviciu	12 13 ✓
Exercitiu de repausatoru, continuare din a. tr.		Petrinu	12 ✓
de ale lui Io. Maiorescu catra G. Baritiu		Doze povesti de ale serbiloru, de Ier. G. Baritiu	12 ✓
in a. 1850 - 3	1 2 3 4 5 6 8	La respunsulu dlui profesoru G. Vlassa (anticritica)	12 13
Aronu poetu si operele sale, anume din Eneida		Notitie economice si Anecdote	12
comun. de profesorulu Theodoru Rosiu dela Beiusiu	1 - 12	Cateva scene din dram'a Don Carlos, a lui Frid.	
amili'a Hormuzache, monographia de G. Baritiu	3 4	Schiller, de Ieronimu G. Baritiu	13 14 ✓
Discursulu lui Valeriu Barcianu pronuntiatu in adunarea din comun'a Poiana	3	Intieptiune practica, trad. dupa Ios. Bajza, de Petru Bucuru	13
O privire preste trecutu, discursu tinutu totu la Poiana, de B. Iosofu	3	Vindecarea alienatoru de minte prin lumina colorata, dupa dr. Th. St. de Ier. G. Baritiu	13
Concursurile propuse de societatea academica la mai multe lucrari scientifiche	4	Felicitarea dlui Vas. Alesandri prin comitetulu asociatiunei transilvane, Sibiiu	14 ✓
Domn'a Dora d'Istria (Elena Ghica), de G. Baritiu	5 - 9	Banchetulu datu de amicii literaturei poetului Vas. Alesandri, in Bucuresci $\frac{2}{14}$ Iuniu	14 ✓
Lenea este inceputulu reutatoru, discursu tinutu in adunarea generale dela Budatelecu de P. Dulfu	5	Somnambulismulu, dupa dr. W. C. de Ier. G. Baritiu	14
Penesiu curcanulu, poesia de Vas. Alesandri	5	Setea teutonica (beti'a), de Ier. G. Baritiu	15 ✓
Observari si rectificari la notitiile publicate despre ilustr'a familia Hormuzache, dela Cernauti	6	Cetatea-de petra, schitia monographica de G. Popu	15 ✓
Vointi'a libera, de Lazaru Petroviciu Petrinu	7	Hegemoni'a Judeiloru, de Ioane Marchesiu preotu in Siugatagu (Marmati'a)	15
Epistole de ale repausatoru Grig. Mihali si Nicolae Tincu-Velia, 1848 - 9 - 50 - 55	7 8	Machine vorbitoze dupa C. Sterne de Ier. G. Baritiu	15
Cercetari facute in arhivele si bibliotecele din Rusia, raportulu lui Gr. Tocilescu	8	Diamante renumite, de Ier. G. Baritiu	15
Primulu omu face istoriculu primeloru sale miscari etc., dupa G. Buffon, de Ieronimu G. Baritiu	9	Politi'a din London, dupa L. Kalscher, de acelasiu	15
Crucea si Angerulu, poesia de Helena Bailer	9	Inelulu. Unu studiu din istori'a culturai, dupa M. Busch, de Ier. G. Baritiu	16 ✓
Anuntiu literariu pentru mai multe carti si diarie scientifiche romanesci	9 10 11	Obiceiuri superstitioze din poporu, de archimandritulu G. Rascanu (din Bis. orth. r.)	16
Fabule, naratiuni, sau povesti ori basmuri de ale poporulu, colectiune de I. C. Hintiescu	10	Consideratiuni ortografice (critic'a), de cav. Ioanu Puscariu (din Famili'a)	16 - 19 ✓
Despre fabricatiunea chartiei, de Ieronimu G. Baritiu	10	Asilulu proscrisiloru, dupa O. Henne de I. G. Baritiu	16 ✓
Temeritatea pedepsita si bravur'a recompensata, de Ier. G. Baritiu	10	Despre bursele societatiei „Transilvani'a“ dela Bucuresci	16
Radu, poema de Ronetti Roman, critic'a ei de B. Florescu	10 11	Cuventulu de deschiderea adunarei despart. XI. de vicariulu directoru Alimpiu Barboloviciu	17
Episode din resbelulu orientalu, de Curcanulu	10	Recensiunea unoru ABCdarii romanesci, de I. Popu Reteganulu	17 - 22 ✓
Escursiune archeologica in Bulgari'a de Gr. Tocilescu	11	Vesuvulu, de Elia Popu	17
Inblandirea calului, dupa I. S. Rarey de I. G. Baritiu	11	Din comitatulu Bistriti'a - Nasaudu, anonimu	17
Cumu s'a comunicatu turciloru tractatulu de pace, (dupa Rom. libera)	11	Chronic'a scolastica din Romani'a (dupa Monitoru)	16 - 18
Ceriupe pe pamentu, dupa Eugeniu de Solbe de I. G. Baritiu	11	In temnitia. Poesiora, de C. Morariu, Cernauti	17
Canteculu latinului, poesi'a si comentariu	12	Scire dela adunarea generala din Simleu	17
		O epistola din Beiusiu, despre Miscellaniele lui Ioanu Munteanu, de Th. Rosiu	18

— Discursu tinutu la adunarea asociatiunei rom. industriale din Brasiovu, de B. Baiulescu	N-rii
Precuventare la unu vocabulariu de cuvinte straine (critica aspra), din a. 1847, de fericitulu Ioanu Eliadu	18
Importanti'a si utilitatea studiului limbei romane, de prof. A. Vizanti din Iasi	19-21
Din lucrarile societatiei academice romane	20
Recensiune asupra cartiei lui B. P. Hasdeu, <i>Ksbenre den Bypsn</i> , limb'a vorbita intre anii 1550—1600, de G. Baritiu	21 22
Unu memorialu istoricu din a. 1869 dela adunarea nationala romana din Miercurea	22
Padi'a Dunarei, poesia de M. Sa Dómn'a Elisabet'a	22 23
Din miscellaniele lui Ioanu Munteanu	22
Discursulu lui Ioanu Valeriu Barcianu tinutu in adunarea dela Sasciori 1. Augustu	23 24
	23

Raportulu comitetului asociatiunei transilv. despre lucrarile sale din anulu 1877/8	N-rii
Petitiunea din 1846 a locuitoriloru romani din Brasiovu data in cause politice la consistoriulu din Sibiiu spre a fi inaintata la dieta si la tron	23
Reflecsiuni la critic'a Abedariului lui I. P. Papiu publicata in Nrii 18 si 19 ai Transilvaniei	24
Numismatic'a romana	24 24

Procese verbali ale comitetului asociatiunei s'au publicatu in ordinea in care au venitu pe fia care luna, éra ale adunarei generale din Simleulu Silvaniei se afla trecute la 19 20. Totu asia s'au publicatu in tóta regul'a si sumele de bani câte s'au adunatu preste anu la fondurile administrate de cátra Comitetu Asociatiunei.

Anuntiuri bibliographice se afla in cei mai multi N-ri.

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
10 franci cu porto
duplu alu postei.

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 1.

Brasiovu 1. Ianuariu 1878.

Anulu XI.

Sumariu: Ceva din istori'a montanisticeii. — Epistole de ale repausatiloru. (Continuare). — Vasilie Aronu si oper ele sale. — Procese verbale. — Bibliografia.

Proetoria siculica in lun'a lui Noembre 1877.

Ceva din istori'a montanisticeii*).

Traindu eu preste douedici de ani in muntii apuseni ai Transilvaniei si anume in Abrudu, capital'a aceluor munti, cunoscundu poporul de acolo atatu de eroicu, ospitalu, desteptu, straduitoriu, curatu cá oglind'a, dereptu si iubitoriu de dreptate, care nu ti-ar lua numele lui Domnedieu in desiertu jurandu'ti falsu pentru ó lume intréga, sprintenu cá cerbulu in fug'a lui dinaintea venatorului, laboriosu fora parechia — si cu aceste insusiri voiu a fi descrisu totu poporul din muntii apusani, — traindu dicu, in tienutulu acela, care a versatu si vérsa si astadi atata avere in thesaurulu statului, fora cá statulu se se fia ingrigitu candu-va de iubunatatirea sortei poporului, care locuiesce acolo, infientiandu bare-mi ó scóla reala, amu cugetatu cá, cu nimica nu 'i-asiiu poté mai tare multiami de priimirea cea fratiésca, cu care m'au inbratiosiatu, decatu cá, scriendu intr'unu compendiu scurtu unele fragmente din istori'a montanisticeii, se ajutu lunei mai culte a cunósce si a sci, cá in muntii apusani ai Transilvaniei locuiesce unu poporu romanu, care se ocupa in cea mai mare parte cu cultivarea mineluor, si cá acelu poporu dela descalecarea lui cea dintai sub divulu Traianu pana in diu'a de astadi continua aceeași ocupatiune, care ó au invetiatu dela stramosii sei, asia dara contribue fórté multu, prin ostenelele sale, cá statulu se fia in stare a'si refui interesele datorialoru sale cele colosali in moneta sunatóre.

Este fórté grea tem'a ce mi-amu luatú spre a ó studiu, si nu despretiuescu de locu greutatile cu care voiu avé de a me luptá, chiaru in momentele acele, candu datele, care mi-ar' sta la dispositiune nu le amu la mana; dara ó straduintia necurmata, credu cá mi va sta intru ajutoriu, spre a'mi poté indeplini propusulu macaru in parte, si intru catu nu asiu tracta lucrulu pre deplinu, rogu pre cei compe-tenti, cá se'lu coréga si se'lu adauga, considerandu

*) Rogu si redactiunea „Familiei“ pentru reproducerea acestei lucrari.

ostenél'a mea singuru cá unu votu de multiamire si de amóre ce'lu pastrediu pentru romanii din muntii apusani ai Transilvaniei.

Crescundu art'a ori sciinti'a de a cascigá metale de una data cu omenimea, cele de antaiu urme ale ei trebue se le cantamu acolo, unde au fostu leaganulu celoru din taiu ómeni, adeca in Asi'a meridionala.

Omulu inainte de a fi invetiatu, cum se'si póta scóte si topi metalele din pamentu, din carii cu tempu avea se'si pregatésca armele si alte unelte economice, au fostu necesitatu a si-le intogmi si pregati pre ácele din pietrii, lemnu, óse, córne de vita, séu a le forma din pamentu ori lutu frementatu si arsu, buna-óra dupa camu facu olarii ólele si blidele.

Numai dupa aflarea metaleloru i-a fostu datu midioloculu a mana, cá se póta pregati uneltele si armele trebuintióse, din unu materialu mai duraveru si dupa unu sistemu mai indemanatecu, mai folositoriu.

Dupace din tóte metalele, numai unele fórté pucine, se aflá intru ó stare compacta, massiva, precumu este aurulu, aram'a de Americ'a si ferulu meteoricu, asia intru adeveru, numai aceste metale au fostu cele de antaiu, cunoscute ómeniloru.

In tóta intemplarea, aurulu au fostu celu de antaiu care s'au aflatu, pentrucá aegyptenii cei vechi pre tempulu regelui alu sieselea din dinasti'a prima, adeca cu 400 de ani inainte de Christu, 'lu cunoscea; éra dupa aceea cunoscundu fierulu, pre care lu au botediatu „ba“ séu dupa Lepsius „ne pe“ adeca fieru din ceriu, séu fieru meteoricu, 'lu au folositu de table pentru inscriptiuni.

Spre a poté scóte metalele din mine, spre a le separa pre unele de altele, prin ajutoriulu de acide, puciósa, arsene si altele, si asia spre a scóte arama, bronzulu, fierulu, plumbulu si cositoriulu, s'a cerutu se faca esperientia, se'si castige cunoscintia mai profunda, care s'au desvoltatu numai in lung'a seria a suteloru si milioru de ani.

Asia dara cele deantai inceputuri ale montanisticeii se perdu in negrulu intunerecu alu evului primu, pentrucá de pre atunci au remasu urme, cá cele mai multe popóra asiatice au cultivatu minele — au

baiitu. — Mai alesu Indi'a era proverbiala din caus'a bogatiei sale de auru, metale si pietrii scumpe.

Cu doue mii de ani inainte de Christu, Asirianii au avutu mine de arama in Armeni'a la sorgintele Tigrului, care si astadi se cultiva la locul asia numitu Maaden-Kapur si asia au avutu ei mine si in Asi'a mica. Dupa Strabo, s'au aflatu in Ariam'a mine vechi de cusutoriu, éra in ruinele cetatei Ninive, care au fostu prefacuta in ruine pre la anulu 625 a. Ch. de catra Medi, s'au aflatu unelte de fieru, care inca dau o dovada, cà pre tempulu esistentiei acelei cetati, fierulu era dejá cunoscutu.

Cu 3000 de ani a. Ch. Aegiptenii cultivá minele cele mai intinse in Thebais, in partea de susu a Aegiptului.

Candu cu 2000 de ani a. Ch. au esitu judeii din Aegiptu, au trecut prestu cele mai mari si intinse coline de asia numit'a sguira de fieru, éra in Arabi'a petrósa, aprópe de marea rosia, au aflatu sguira de arama. Traindu ei in Aegiptu, au avutu pre la anulu 2450 a. Ch. vase de arama.

Arta de a intende aram'a, dupa cumu ne spune Diodorus, a fostu aflata de Osiris din Thebais.

Pre tempulu Ptolomeiloru fodinari'a aegipténa ajunsese la flórea ei cea mai mare.

Testamentul vechiu ne spune, cumcà israelitii au cunoscutu fórtu bene metalele.

Insusi mosiulu Avramu au avutu auru si argintu. Despre plumbu se face adese-ori amintire in cartile lui Moisi si ale lui Hiobu. Din cartile acele aflamu, cà pre tempulu, candu s'au scrisu acele, in Palestin'a se aflau ustrinele si fabricele de fieru cele mai intinse, si cum-cà cultivarea mineloru si scóterea apei din acele, se templá prin canale séu scocuri subterane Wasserabflusstollen.

Aram'a si fierulu au fostu produse de catra judei si ei cunoseu art'a de a preface fierulu in otielu.

Phoenitienii scia de multu topi metalele. Ei au introdusu mai intaiu in Greci'a cultivarea mineloru, pentrucà dupa cumu ne spune Strabo si Pliniu, phoenitiannulu Cadmus au deschisu cele dintaiu mine de auru si arama in muntele Pangans in Traci'a, unde aflá si cusutoriu. Pre tempulu resbelului troianu de pre la anulu 1194 a. Chr. grecii asiatici aveau metale nobile, auru, argentu si cusutoriu, care le sapá in Paphlagonia aprópe de Castamonn, ba ei avea de siguru si fierulu celu mai bunu, care se producea de catra Calybrii in Asi'a mica, Armenia de astadi.

Sub Domni'a Persiloru, cultivarea mineloru din Asi'a mica au ajunsu a fi la culme. Homeru inca face amentire despre fieru, de si mai raru, cá despre bronzu. Elu 'lu numesce metalu scanteitoru, lucratu cu multa trada, negru séu suru.

Fierulu Schithiei au fostu fórtu renumitu, pentrucà era topitu din cif'a magnetico-fierósa dela Samkovo din Turoi'a de astadi.

Ce se atinge de cultivarea mineloru la Greci, despre acésta ne vorbescu destulu de chiaru scriitorii

si literatii vechi. Dupa cum scriu acestia, poporatiunea de pre tiermii sudu-ostici ai marei mediterane, care locuía mai aprópe de popórale culte ale orientului, s'au ocupatu in seclulu alu cincisprediecelea a. Ch. cu cultivarea mineloru, care o au invetiatu dela refugiatii si colonisti cá Cadmus si altii. Cultivarea mineloru grecesci se póte privi, atatu din caus'a vechimei, a estenderei, catu si din caus'a intogmiriloru celoru ample si perfecte, ca un'a din cele mai renumite in Europ'a vechia. Grecii au adusu acésta arta la culmea perfectiunei, si este mare pecatu, cà cartea lui Theophrastu, care descriesese montanistic'a de atunci cu multu zelu si cunoscintia de lucru, s'au pierdutu. Pre insulele Creta si Thasos s'au aflatu in timpurile cele mai vechi minele (baile) cele mai latite. Baile séu minele de auru de pre insul'a Thasos, Herodotu ni le spune a fi ale Phoenitieniloru, si este fórtu verosimile, cà si minele de fieru din Cret'a voru fi fostu ale acelora. Minele din insul'a Euboea au datu fierulu si aram'a cea mai escelinta. Pre tempulu lui Strabone era inse cutropite. In Cypros se aflá aurulu, argentulu, aram'a si fierulu celu mai multu, precumu si plumbulu argentiu.

Minele cele mai renumite de argentu se aflau pre insul'a Siphnos, aram'a era bogata pre insul'a Delos, fieru si plumbu era iu abundantia pre insul'a Rhodos, pétra acra (alaunu), puciósa si fieru se aflá in cuantitate mare in Melos. Pre tempulu lui Homeru, venele de arama erau descoperite pre insul'a Temesa in Itali'a de diosu, éra pre insul'a Pithecus'a aprópe de Cumae, precumu si in Sicili'a si pre insulele liparice aurulu nu numai cà nu lipsiá, dara vinea inainte in straturi si postati in cuantitate mare. Isidoru ne spune, cum-cà in Sardini'a, unde si astadi se mái afla plumbu, acela se aflá in timpurile antice intr'o cuantitate esttraordinaria.

In tienutulu Toscanei de astadi, etruscii au cunoscutu cu multu mai inainte de intemeierea Romei artea de a topi aram'a, éra din pietrile de pre insul'a Elba facea ei fierulu celu mai bunu, cu care portá unu negociu intinsu.

In Hellas si anume in Attic'a, athenensii scoté argentulu celu mai multu, éra aurulu ilu aflá in minele din Traci'a si pre insul'a Thasos.

Afora de Attic'a, celu mai multu auru se aflá in Thesali'a; Beoti'a dá fierulu si Epirus argentulu celu mai curatu.

Tóte aceste mine se pare a fi descoperite numai pre tempulu belului persicu, pentrucà inainte de acela aurulu si argentulu era fórtu raru in Greci'a.

Numai dupa belulu acesta au inceputu a infflori minele de argentu cele vestite din Laurionu aprópe de Athen'a, care au adusu pre acestu statu la splendóre si la potere.

Belulu peloponesianu a intreruptu lucrarea si cultivarea loru, si de atunci nu au ajunsu la insemnatatea loru de mai inainte.

Pre tempulu lui Demosthene numerulu lucra-

toriloru de mine, adeca alu baiesiloru, era atatu de mare, catu aceia formá o classa separata pre langa agricultori si negociatori.

Pentru dobandirea si exploatarea metaleloru grecii intrebuintiau intogma cá si baiesii nostri dela Abrudu, Rosi'a, Coruna, Buciumu, Zlatna, Almasin. Balsia, Secarembu, Offenbaia, Bradu, Boiti'a, Caraciu, Rud'a Criscioru si alte locuri din muntii apusani ai Transilvaniei, asia numitul vantalen Schlängel, cincusiu, sflederu si scorburariu, apoi unu asia numitu pumnariu *ἄλος* si o ruda de spartu *μοχλιον*. Déca au cunoscutu ei ori nu, punerea de focu, care o au intrebuintiatu mai tardiu Romanii la scótarea aurului din asia numit'a cetatea Romaniloru cea mare dela Rosia, versandu pre stanca infierbentata apa si otietu, si care arta au fostu mai intaiu intrebuintiata de Cartageni sub Hannibal, candu si-au taiatu elu drumulu, despre care vorbesce Gallenus, cá s'au aflu in cascadele mineloru, ilu voru fi intrebuintiatu pentru legarea, dupa cum dicu baiesii nostri, séu pentru scutirea, proptirea vetreloru de lucru si a cuniceloru — Stollen — pentru cá si ei se folosiá de asemenea scutelnice cá si noi. Dovada scutelnicele séu proptele aflate in bai'a dela Lechiu din Rossia, unde au lucratu si Romanii, si unde pre la anulu 1859 s'au aflu una mare cantitate de aur; ba Romanii si Grecii lasá asia numitele petióre ori stelpi, unde metalele venea inainte scaunesce — termenul-baiesiescu — dupa cum este regula a se lasa pana in tempulu presentu la cultivarea mineloru din Buciumu, unde aurulu vine de regula inainte in straturi horisontale.

Metalele dobandite le scotea, dupa cumu ne spune Plutarchu, cu saci de piele, intogma cá in Mexico si Peru si intogma cá in Buciumu, Zlagna, Rud'a si alte locuri, unde intregulu baii este petrusu cu maluri si consistenti'a petrósa este móle, ba uneori mocirlósa, ne-avendu trebuintia romanii de acumu a mai folosi vantaleulu, sflederulu, aculu si scorburariulu, si surpá totulu cu ciocanulu ascutítu.

Despre minele de pre insul'a Samos, Theophrastu ne spune, cá era atatu de scunde — tiptite, dupa terminulu baiesiescu dela Abrudu, catu baiasiulu trebuia se lucre culcatu pe spate si se intre tériindu-se.

Spre dobandirea metaleloru Grecii si Romanii intrebuintiau, dupa cumu ne spune Pollur, alegatoriulu de mana, tróca de cercatu, Scheidetrock, dupa ce mai antaiu le starmá intr'o pioa, Mörser, si prafulu dobanditu 'lu petrecea preste unu lapidariu luciú, acoperitu cu panura, preste care se prelingea ap'a reslatita, intogma dupa cumu se face si astadi cu asia numit'a hurca, séu romanesce reu numitul valau*).

*) In Romani'a vasulu séu acea tróca mare, intru care curge séu se tórna ap'a, de es. cá se adape vite séu se spele metale, se numesce Linu (vedi I. Eliadu la trad. Genesei).

La Romani a fostu cultivarea mineloru un'a dintre cele mai latite, dara au fostu cu atatu mai pucinu proprietatea loru ab origine, pentru-cá: mai tóte minele din lumea cunoscuta pre atunci, devenindu in manile loru numai din titlulu de dreptu alu ocupatiunei, ei au continuatu a exploatá aceea, ce au aflu de já in lucrare.

Pana la bellulu punicu, Romanii nici cá s'au ocupatu cu cultivarea mineloru, ei singuru pre timpulu acestui bellu au introdusu in imperiulu loru banii de argentu, intrebuintiandu pana atunci singuru aram'a si bronzulu pentru baterea monetei.

Ocupandu si Itali'a meridionala, Sicili'a, Sardinia si Spania, minele care se aflau acilea, si care le cultivasera Etruscii, Grecii si Cartagenii, incepura a le cultiva ei.

Prin invingerile si cucerintiele romaniloru in tierile din Orientu, cadiura in posesiunea loru tóte minele din Asia mica, Greci'a si Macedoni'a, éra prin campani'a lui Pompeiu si a lui Augustu cele din Asi'a si Egiptu, si in urma, prin invingerile lui Caesare si ale lui Augustu, tóte minele din Galli'a, Britani'a si partile nordice ale Spaniei.

Cascigandu asia dara republic'a romana tote minele prin ocupatiune cu man'a armata, proprietatea acelora inca trecú la republica, adeca la statulu romanu, pe care censorulu le esarendá.

Pre acésta cale s'au nascutu dreptulu de proprietate alu statului la tóte mineralele si metalele rezervate, si de aci dreptulu regale montanu.

Arendatorii mineloru le exploatá prin sclavi cumparati, si de aci s'au sustienutu, ba au devenitu lege, cá in Romani'a libera si astadi se continua lucrarea mineloru de sare prin cei osinditi la reclusiune pentru óre care fapte penale.

Dupa cum ne spune Strabone, in apropierea Cartaginei noua din Spania au fostu intru unu tempu preste 40,000 de ómeni ocupati cu cultivarea mineloru. In alte tieri, si anume in Britani'a si mai tardiu in Spania, au fostu siliti locuitorii antici a lucra in servitiu pentru statulu romanu.

Din sistemulu esarendarei s'au ivitu mai tardiu asia numit'a cultivare pe rapite. — Raubbau — séu dupa terminulu dela Abrudu, baiirea cu cét'a mica, si acésta stare deplorabila numai atunci au incetatu, candu pre tempulu imperatiloru s'au continuatu lucrarea sub conducerea nemidiulocita a officiantiloru minerari, deumiti anume spre acelu scopu.

Urmarea acestei intogmiri a fostu, cá cultivarea mineloru prin sclavi s'au curmatu, si in loculu acestora s'au continuatu prin lucratori in servitute, care s'au recrutatu dintre popórale subjugate. Lucratorii minerari, carii dinpreuna cu descendentii si urmasii loru trebuia se lucre in mine, se amintescu mai tardiu cá iobagi, glebae et metallis adscripti.

Acesti iobagi poté avé proprietate si o poté si

vende, dara cumperatoriulu luá asupra'si totu-de-odata oblegamentulu a lucra in mine in servitute*).

Relatiunea acésta, a fostu atatu de apasatóre, in catu lucratorii minerari din Tracia, pentru cá se scape de sub greutatea ei, pre tempulu imperatului Vallens s'au asociatu gotiloru invingatori.

(Va urmá).

Epistole de ale repausatiloru.

(Urmare.)

Vien'a 9 Iuliu 1850.

Me intrebti de redactorulu Bucovinei. Mi a scrisu odata; i-amu promisú ajutoriulu meu. Dar redactiunea aceea nu sciu cum merge. Lasu cá gazeta ese greu, tardiu, dar se vede, cá ómenii au desperatu pretutindene, nu mai au curagiu de lucratu. Mai amu la ei doi articuli lungi „Besprechung der Petition der Romanen v. 11. März in den Wiener Blättern.“ Este unu respunsu la unu sasu, de prioritatea romaniloru, cam sarcasticu, ori prea sarcasticu, muscatoriu. Ducu pe sasi in absurde. Altulu e respunsu lui Glanz, care a cercatu a refuta petitiunea in Reichszeitung, si o apologia pentru gubernatoriulu. Dar' eu n'am vediu tu Bucovin'a de 2 septemari, adeca dela Nrii 35—36. Nu sciu, daca v'au placutu articuli despre metropolia 33—34, si 35—36. Acestu din urma e numai adaosu, dreptu respunsu la Reichszeitung, care a numitu pe patriarchulu serbescu, patriarchu alu bisericeii orientale din tóta Austri'a. Vediu cá Reichszeitung tace; se vede cá n'a sciutu ce dice. O se me ducu la Landsteiner, redactoriulu, cu care suntu cunoscutu personalu dela „Presse.“ Ei bine Bucovin'a! Pe semne incetédia dela II. semestru. Reu de totu**). Astadi dicea Laurianu se ne apucamu noi aici de o Gazeta romana! Si episcopulu ne-a provocatu totu asia. Nu sciu ce se dicu. Bine ar' fi, cá romanii se nu mai tiparésca nici o buchia la sasi. Dar episcopulu ce va face cu tipografi'a? Elu a facutu mai bine. Candu o va avé in mana le va da de scire. Asia era se faceti si voi, se vedemu ve opria?***)

*) Déca memori'a nu me insiéla, tabl'a cerata, care s'au aflatu in bai'a numita dela Hónca din Rossi'a Abrudului, si care este in posesiunea Nestorelui literaturii romane a ilustrului si Reverendissimului domnu prepositu din Blasiu, Timoteiu Cipariu, vorbesce chiaru despre unu asemenea contractu de vendiare.

***) Tóta lumea romanésca laudá pana la ceriu diariulu Bucovini'a ce esia romanésce si nemtiesce, multiamia familiei Hormuzache in terminii cei mai obligatori, cu tóte acestea abonati avea relative fórte pucini, spese fórte mari, persecutiuni necurmate asia, catu si familiei Hormuzache a trebuitu se i se urasca a versa spesele cu miile, si a suferi neplacerile cu ridicat'a.

Not'a Red.
***) Ne opria de siguru, cá si tipografi'a diecesana scapase atunci numai cu conditiune cá va tipari singuru carti bisericesci.
Red.

De gimnasiulu vostru! Eu amu propusu mai de multe ori cá se desbatemu obiectulu acesta; dar' pana acum nu s'a facutu. Adeveratu cá nici timpu n'avemu multu, ba mai n'avemu, apoi suntemu atatu de ametiti, in catu nu scimu ce se ve dicemu! Lucrulu nu e usioru. Sciu ce a scrisu Laurianu Popasului, dupa intielegerea ce au avutu cu Barnutiú. Candu amu plecatu la Praga amu lasatu hartiile la Aaronu, cá cum era alalta-eri Dumineca se se adune cu Mociuni si ceilalti, se le cetésca — intielegu pe acele ce le-a adusu Tintiareanu. — Vediu cá n'au facutu nimica. Acum Joi ce vine le voiu aduce eu in desbatere si rezultatulu vi'lu voiu spune. Pe Laurianu l'am tramisu la Manu si Aldulea, cá se se faca impartirea judecatoriiloru, dupa-ce antaiu ne-amu intielesu cu totii. Ei nu suntu in stare de a tractá astufeliu de lucruri. Elu lucréza cu ei de 6 dile; eu si Aaronu lucramu singuri la terminologia. Eu amu de totu alte idei despre gimnasiulu vostru si vediu multe dificultati, si in fondulu banescu, si in profesori, si in tóta intreprinsura. Ei, dar' mane dupa prandiu, adeca dupa siedinti'a comisiunei me voiu mai arunca odata peste hartiile acele, le voiu mai rumega si Joi vomu alege ceva. Cu salariale nu me impacu nici decum. Rea e nationalitatea flamenda, dar' despre fóte alta-data.

Schafarik m'a rogatu se'i procuramu din archiv'a bisericeii S. Nicolae doue manuscise vechi bulgaresci, Apostolulu si Evangeli'a. S'a adresatu la patriarchulu serbescu, mai nainte. Schafarik nu va alta, decatu se le prescria, copieze pentru bibliotec'a din Praga si ér' le tramite. Intielegi acum de ce s'a adresatu Rajacici catra Brasioveni. Nu elu, ci Schafarik le cere pe onórea sa, cá se le copieze pentru biblioteca. Eu nu sciu acum ce a facutu Popasu. Laurianu imi spune, cá Popasu le-a tramisu lui Rajacici si are adeverintia. Ve rogu scrie'mi in data ce este in lucrulu acesta. M'am indatoratu catra Schafarik, cá voiu face totu, cá se le aiba si se le copieze. Eu nu scieamu ceea ce 'mi spune Laurianu, cá adeca le-ar' fi datu Popasu; nici nu scieamu se fia manuscise asia vechi de pe la secululu 13, cumu dice Schafarik, cá e Apostolulu. Scrie'mi curendu, se respundu lui Schafarik.

Toemai imi veni Bucovin'a 37—38. — Respundeti'mi ce este cu manuscisele cerute de Schafarik. Daca Popasu are adeverintia, se'mi tramita copia de adeverintia, cá apoi Schafarik se le scóta dela Rajacici.

I. M.

Epistol'a lui Ioanu Maiorescu venita totu in Iuliu 1850, inse fara data. In acésta mai informédia odata despre stadiulu, in care ajunsese caus'a tipografiei romanesci, éra apoi trecúndu la alte cestiuni de interesu publicu nationale continua asia:

„Eu nu intielegu ce scrii tu de amiculú nostru

Pavelu . . . Din contra, ne-a parutu bine, prea bine de dr. Vasiciu (cà fusese denumitu referente scolasticu la gubernu in Sibiiu. R.) si dorinti'a nóstra a fostu si este, se remana la noi*) si chiar' in sfer'a scolastica.

Ne ducemu spre jumatatea lunei a 3-ea de candu lucramu la terminologia, si inca n'amu vediutu nici unu cruceriu! Audii astadi cà voru se ne dea, inse numai 300 fl. odata pentru totu-dé-un'a. Ministru disese, cà spera cà in 2 luni vomu fi gata; inse unde dise de recompensa, dice curatu: monatliche 150 fl. m. c. A fostu peste potintia a para lucrulu in 2 luni; apoi nici Cechii cu alu loru inca nu suntu gata, si noi lucramu de pe foile loru tiparite. Ne-au datu col'a a 10-a; noi inca suntemu la ea. Dar tu, si candu ai fi adunatu ceva, nu'mi tramite mie aici nimic, cà-ci ori si cum, de 300 fl. suntemu securi cà'i vomu capata. Dar' nevasta-mea sciu cà n'are nemica, si totulu imi este copil'a, care e la Sibiiu si pentru care se implinesce in dilele aceste 1/2 de anu, pe catu amu fostu platitu. Eu scriu nevastei se o aduca acasa, cà alta putere n'amu. Viitoriulu nu ne subride nici decum. Nu sciu ce se facu si de ce se me apucu. Noi suntemu cei mai cu peru de lupu. Stamu totu reu pretutindene. Bach ministrulu disese in dilele aceste: Jetzt werden wir auch für die Romanen etwas thun. Dara eu nu asteptu cu multu mai multu decatu nemica; amu petruncu tóta politic'a loru. Noi le suntemu unu spinu in ochi. Nu credeti cà se temu de daco-romanismu, cum vorbiamu cu Palaczki; ei ne despretiuescu, si numai o temere au, cà vomu simpatisa cu Rusii; dar' cà se ne multiamésca, nu le vine, nu voru pentru-cà asia au croitu sistem'a. Ar' vrea se ne innece, si le pare reu cà Romanii batendu-se si-au facutu nume. Ei ar' fi voitu se remanemu totu necunoscuti. Scii tu, cà in Grundzüge der Gerichtsorganisation in Siebenbürgen, pe care le-a datu ministerulu la comisiunea compusa din 6 sasi, si pe urma din 7, cà-ci a venitu in ea si Schreiber, si 3 magiari, 1 arménu, 1 romanu — era unu § 11 „Bei Besetzung der Stellen im Senate, werden die verschiedenen Nationalitäten berücksichtigt werden“ — si nu era nicairi vorba de Sachsenland. Acum § de nationalitati s'a stersu in comisiune! Er' dupa comisiune, — audi dupa comisiune, — sasii singuri au bagatu in 3—4 locuri Sachsenland! Ei, dar' lasu amarationile aceste, nu mai vorbescu de ele. Eu ilusiuni nu mi-amu facutu nici odata; de multu vediu si intielegu tóta politic'a; dar' speranti'a mi-amu pus'o pe viitoriu! Adeca pe diete si parlamentulu imperiului**). Eu asiu simti in mine ceva putere parlamentara; cunoscu despre statu si

politica, cà se pociu esi in publicu; si limb'a germana din di in di imi devine totu mai familiara. Mi-ar' mai face de lipsa unu studiu de cateva luni in economi'a de statu si in finantie; a'si mai studia pertractatiuni parlamentare. Tóte 'mi suntu usióre. Dar' eu deputatu nu pociu fi, pentru-cà eu nu sunt nicairi domicilatu, nu sunt cetatianu! Eu n'am o palma de locu ori o casciora, se dicu cà e a mea! Lui Iancu, Balintu, le-amu disu, candu au plecatu, cà déca nu potu colecta, se'mi cumpere o sesiune coloniala undeva, macar' se'si cumpere pentru ei si se o tréca pro forma pe numele meu, cà se fiu si eu inscrisu in tablele publice cà eive, ori proprietariu de o palma de pamentu. N'au facutu nimica. Ar' fi mai remasu unu midiolocu: ampoiatu. Nu ne ian nicairi, fugu de noi. La ministerulu cultului era odata sperantia; amu fostu si eu de 2 ori la Thun, a fostu si Mocioni pentru mine. Nu se póte, nu voru! La celu din launtru? Este o luna, de candu gubernatoriulu Wohlgemuth, acel'a pe care eu ilu aparu in Bucovin'a, a facutu raportu la ministerulu din laintru dicendu: „der Parteigänger Johann Maiorescu ist von hier nach Wien mit einem Passe auf vier Monate abgereist; der Passtermin ist bereits abgelaufen, ohne dass etc.! — Eu Parteigänger! Ministerulu a cercetatu prin politia despre mine, si acesta a facutu raportu laudabile despre portarea mea, si arata cà suntu ocupatu la ministerulu justitiei la comisiunea terminologica. Dar numele de „Parteigänger“ a remasu in actele publice!! (De aci inainte urmédia mai multu numai afaceri familiare si érasu tipografi'a. Destulu cà in acésta epistola sarmanulu martiru se vediu pacalitu si de Wohlgemuth. Amara durere, amara pane! Red.)

Alta scrisóre a lui L. Maiorescu din Vien'a 17 Iulin, care este plina de plansori doreróse asupra unui membru alu deputatiunei de aceeași etate cu densulu, care se mai afla in viétia. Fiindu cà acésta epistola coprende mai multe lucruri private, personali si familiari si prea pucine publice, o damu la o parte, se o védia numai cei carii voru traí de es. pe la a. 1900. Totu ce scótemu din acésta scrisóre este, cà deputatii nationali romani avea la mana plenipotentie séu procure dela 278 de comunitati cu 2464 de subscriptiuni. Asia era reprezentata in an. 1850 natiunea romanésca din imperiu la Vien'a. Totu aci Maiorescu se plange cà: „N'are ce se se faca, déca pentru gimnasiulu din Brasiovu nu póte aduce pe deputati cà se se consulte.“ Caus'a acelei resistentie passive era intre altele cà, „Mocioni si Dobranu dicea, cà era bine se astepte cà se védia statutulu (constitutiunea) Ardealului si cele ce se voru alege pentru noi acolo, si ce ne dà gubernulu, si apoi se alergamu la ale nóstre.

Acestea era in an. 1850 illusiunile deputatiloru, chiaru si ale episcopului Andreiu, care inse pe la

*) Adeca se nu mérga la Banatu.

Red.

***) Nu s'au vediutu nici statute, nici diete si parlamamente imperiali, ci dissolutiunea loru si absolutismu de diece ani, ceea ce abia se potea altumentrea.

Red.

finea acelu anu si-le perduse; éra noi aici in Brasiovu ne adunamu candu la unulu candu la altulu, curatu numai spre a ne consulta in caus'a infintiarei de scóle, inse totu-deauna cá pe furisii, pe ascunsu, cá nu cumva se dea gendarmii preste noi, cá-ci mai multi de cincii individi nu era permis a sta la unu locu si dela 10 óre inainte nu poteai se ambli sér'a fora pericolu de a dormi in localulu politiei ori in asia numitulu Stockhaus la casarme. Desperandu de a castiga fonduri dela statu, ba dela unu timpu inainte chiaru temendu-ne de darurile statului, in fine deschiseramu primele subscriptioni, din care se adunara vre-o 22 mii florini m. conv., cu care suma se incepù edificarea scóleloru, care inse costara successive preste 74 mii „. m. c. Not'a Red. Tr.

Wien den 3. Augustu 1850.

Frate Baritiu si Muntene!

Amu numai o ora cá se ve scriu voue, la frate-men si lui Hurmuzache. Suntu 4 óre dupa amédi; la 5 ne adunamu cu „Vertrauensmänner“, cu ai nostri. Ministeriulu a facutu intrebatiune barbatiloru de incredere a) magiari, b) sasi, c) romani, cá se'si dea parerea, cum s'ar' poté face 3 teritoriuri nationale in Ardealu? Ce voru raspunde magiarii si sasii nu sciu, — sasii firesce voru dice Ja! Ai nostri inca stá pe ja; dar eu si Barnuti, — care e sanatosu si grasu, le-amu aratatu, ca asta e intrebaciune captiosa, cá se scape de incurcatur'a cu Sachsenland, si intr'o siedintia generala i-amu convinsu, cá dupa ce ne-au desmedullatu in Banatulu timisianu cu Vovodina, in Bucovin'a ce se pórtá im Schlepptau de Galiti'a, si in Ungari'a, o domicare ulterioara in Ardealu e peirea nóstra. Deci me insarcinara, ca din partea barbatiloru de incredere romani dn. Bran, Dunca etc. se facu unu memorialu, cá unu Gutachten. L'am facutu. Dupa o introducere cam inghimpatória, in care aratandu cele ce s'au facutu pana acumu, adaugu, cá acésta intrebare pusa romaniloru, ne surprinde, und wir weder den Sinn derselben fassen, noch deren Tragweite ermessen können, imi puii parerea in aceste:

„Die Eintheilung Siebenbürgens in drei nationell abgesonderte Territorien entspricht nicht den Wünschen der Romanen, sondern sie ist vielmehr denselben entgegen gesetzt; sie entspricht nicht einmal dem allgemeinen Wohle des Landes, und kann weder im Interesse der einzelnen Nationen liegen, noch von höheren Staats-Rücksichten geboten werden.“ Aceste le demustru apoi cu o logica, la care ministeriulu, daca va voi a fi consecuinte si a nu lucra arbitrariu si fara principiu, n'are decatu se se inchine si se dica cá e a lui! — Ceelalte altadata. Deci eu mergu in adonantia la Branu cu acestu operatu. Maine de diminétia plecu la München. Eaca 2 scri-sori dela Campeanu, cá se vedeti de ce mergu la München. Ast'a este caus'a, ca la scrisorile vóstre

din 27 Iulie, pe care le recepuí acum, ve respundu pe scurtu si in fuga. Eu la München cu mersu, siediutu, intorsu voiu face 8 dile; adeca de maine intr'o septemana suntu aci. Cu actele ce mi le-ati trimisu, voiu face ceea ce se cade. Dar' politia de ce? Protá sa nu scrie lui L., ca'lu va supera. Nu me credeti copilu. Nu e nici o diferentia între noi. Nu are secatur'a particularia nimicu cu caus'a nationala; fiti fara grige. L'au spelatu Mocioni, si asta ajunge. Noi suntemu totu bine, si fiindu-cá elu de 5 septemani nici s'a aratatu pe unde lucramu noi, (lucramu numai Aronu si eu acasa, ér' in comissiune eu, Aronu si Mocioni) am datu lui Laurianu manipularea corecturei tipariului si amblarea pe la tipografia, fiindu-cá lui acésta'i place. Si eu n'am u timpu pentru de aceste. Diferentia a tienstutu pana l'amu infruntatu eu si Mocioni; apoi a trecut. Pop'a se nu mai scria. — Si noi suntemu insciintiati din Sabiiu, cá intrig'a asupr'a fratelui Pavelu nu e dela Popa*), cá-ci Popa si noue ne-a scrisu de multu cá a recomandatu pe Pavelu — Episcopulu se insiela — ori ilu insiela... ci e pura a sasiloru, care nu'lu potu vedé. Nu le trebue ómeni, ci copii... In diu'a in care amu receptu scrisórea lui Gavriila despre acésta, amu tienstutu adunare, si eu m'am cam iutítu cu L. a fostu imbracisiatu parerea lui Aronu ca va fi tardiu a scrie; a scrisu indatu se se traga inapoi; a scrisu in numele nostru, bine a scrisu. Daca n'o fi innebunitu, apoi credu cá se va trage**). Suntu 4 dile de candu a purcesu scrisórea aceea. Si credi tu cá n'am scrisu episcopului? Amu scrisu si ieri amu receptu respunsu in 9 puncturi. Punctulu 2 dice, cá si cererea lui este inca sub pertractare, dar aude ca'i va da voia, adauga: „amu sperantia cá si Brasioveniloru se va da, dar firesce dupa impedecari mai multe; inse ce se facemu? (vorbele episcopului). Punctulu 3 secatura cu traducerea metodice de Mokesch (carte despre modruri!)

In punctulu 5 raspunde episcopulu: „Statulu Dtale in privintia punctului religionariu ilu primescu cu bucuria, cá-ci acesta este unu sotiu credintiosu alu passului si cugetului meu!“ — Din raporte s'au tiparitu pana acumu 4 cóle. — Spune Popasului cá nu e gelosia; candu suntemu candidati amendoi la nula, daca nu la Spielberg, ce gelosia incapé?

Pe candu me voiu intórce dela München, póte cá voiu fi k. k. concipistu beim Justizministerium, si redactoru alu foiei de legi romane!! Si eu ridu, dar ce se facu?

De Oieri!! Intréba pe Martinovici, nu i-amu predis'o, ca asia o se vina? De aceea ilu totu descosiamu eu si me luptamu cu elu. Voiu vedé, ce voiu poté face? (Va urma.)

*) Adeca Popasu.

Red.

***) Aci este vorb'a despre unu altu individu recomandatu la postulu de referente, dara nu e numitu, cá-ci ilu scia toti. Red.

Vasilie Aronu si operele sale.

Specimene de versiune din inceputulu cartii I.

Eu celu-ce odinióra
Cu cimpoae suptiora
Amu cantatu caletorindu
Si din padure esindu
Umblandu incetu, incetu, linu
Acelea care se tienu
De-a pamentului lucrare
Invetiai fara 'ncetare.
Care lucru prea placutu
Plugarii toti l'au avutu.
Pusu-miam acum in gandu,
Ca luandu vreme si rendu,
Se cantu groaznic'a bataie
Si a focului vapaie,
Ce atunci s'au intemplatu
Candu din Troi'a s'au mutatu,
Barbatulu acelu vestitu
Carele . . . . silitu etc.
(aci rosur'a e mai mare).

De orece in cartea a II, carea incepe la pagin'a 60, lacunele cauzate de rosura sunt mai mici, iau specimenele urmatórie dintr'ins'a dela versulu 1—242 omitiendu notele de sub testu.

Intr'aceea toti tacura
Si linisce mare fura;
Stá toti cu gur'a cascata
Pentru vorb'a intrebata
Eneas cumu stá in patu
In partea din susu. culcatu
Asia incepu: o mare!
O imperatésa tare
Tu o durere cumplita
Si de nimene graita
Poftesci se o innoescu
Poruncindu se-ti povestescu,
Cumu Troia acea vestita
Prin Greci au fostu pustiita.
Care eu le-amu cunoscutu
Eu cu ochii le-amu vediutu.
Eu insumi le-amu patimitu
Fiindu unulu jefuitu.
Cine dintre Mirmideani
Cine dintre Dolopeani?
Aceaste lucruri graindu,
Aici de facia fiindu,
Se poata a inceta
Si de plansu a suspiná
Afara de-aceast'a inca
Iata e noapte adanca
Vreame buna de-a durmi
Iara nu de-a povesti
Iar' cá-ci poftesci asia tare
A sci a noastra 'ntemplare

Si a Troii pustiire
Din trist'a nenorocire
Bateru cá me ingrozescu
Candu la densele gandescu,
Totusi me voiu socoti
Si pe rendu voiu povesti:
Grecii de oaste sdroboti
Si 'ntr'atatia ani cazniti
Din tainuitu mestesiugu
A lui Pallas viclesiugu
Se apuca foarte tare
Si redica unu calu mare,
Unu calu de lemnu minunatu;
Cá unu munte redicatu
Dicundu, cá e multiemita
Spre ostirea sevirsita
Aceasta veaste catu iasa
In toate partile pasa
Iar' Grecii cu violenie
Ostasi cu mare tarie
In numitulu calu bagase
Si 'ntru ascunsu ii lasase
In Helespontu locu numitu
Unu ostrovu s'au tostu gasitu
Care . . . . tu multu avea
Candu Priamu imperatiea
Acolo Grecii petrundu
Si intr'insulu se ascundu.
Noi gandimu cum-cá s'au dusu
Cu voi'a celoru de susu
Lapedasemu toata frie'a
Nu ne mai temeamu nimic'a
Groaznic'a spaima inceata
Se deschidu portile 'ndata
Iasa gloate denpreuna
Cu nespusa voe buna
Mergu se uita cu mirare
La locurile, pe care
Grecii au fostu taberitu
Spaimandu pe Troiani uritu.
Aici Dolopeanii stá,
Aici Achilles era
Intr'acestu locu stá 'nsirate
Corabiile legate.
Aici ostasii esiea
Si prea cumplitu se oatea.
Altii se incrucisieara
Si tare se minunara
De acelu calu minunatu
Lui Minerva inchinatu
Dintra toti mai anumitu
Timetes i-au sfatuitu
Se se stringa multe gloate
Si se-lu duca in cetate
Iar Capys si cativa . . . .
Cu o minte mai . . . . á
Pe noroadé sfatuescu
Ca pe acelu calu grecescu

Sau se-lu tîpe 'n apa 'n locu
Sau de nu, se-i pue focu
Sau incai se-lu gaureasca
Si lucrulu se-lu ispiteasca.
Se face galceava mare
Lacoon vestitulu tare
Diosu diu cetate alearga
Strigandu cu o gura larga;
O orasieni prepediti
Au doara voi socotiti?
Ca protivnicii s'au dusu
Cu voi'a celoru de susu?
Pe Greci asia-i socotiti?
Pe Ulises asia-lu sciti?
Sau intru acestu calu mare
E ascunsa oaste tare
O oaste tare greceasca
Spre venarea troeneasca
Sau acea machina mare
Spre a zidului stricate
Cu viclesiugu e gatita
Si spre perire 'ntogmita
Sau coata alta se fie
Oare-care viclenie
Ascultati Troiani de mine
Cá eu vreau alu vostru bine
Nu credeti nici cum la calu,
Cá se nu patiti greu valu.
Fie lucrulu cumu va fi
Pana greculu va trai
De densulu me totu sfiescu
Si atuncea candu privescu
C . . . de me cinsteasca
Si cu daru me daruesce
Asia Lacoon dice
Standu cá calulu se se strice
Si cu tarie indata
Implanta 'n calu o sageata
Sageat'a daca-lu loveasca
In coasta se tiepenesce
Sunetu, vuetu negraitu
Intr'insulu s'au auditu
Si de trist'a norocire
Nu near' fi statu spre perire
De n'am fi fostu toti orbiti
In prostime impetriti
Si acumu Troi'a vestita
Ar' stá inca neclatita.
Pana ei se sfatuescu
Iata pastorii sosescu
Cu unu omu avendu legate
Ale sale mani in spate
Pe acest'a cu strigare
Ilu tragea la craiulu tare;
Carele cu vicleanu sfatu
Intr'adinsu loru s'au fostu datu
Cá intr'acestu chipu se poata
Insielá Troian'a gloata

Omu findu cu istetie
Si cu mare faciarie
Harnicu foarte a petrunde
Viclesiugulu al ascunde
Troeneanii depreuna
Pe langa elu se aduna
Si se batu care de care
Selu poata 'nproscá. . . . are
Stai bine si socotesce
Si cine-su grecii gandeasca
Dintru acestu unulu poti
Cá se scii cine sunt toti,
Daca s'au vediutu legatu
De Troiani incungiuratu
Incepù a glasui
Intr'acestu chipu a grai:
O vaiu! ce pamentu? ce mare
Celui ce fugu de pierdiare
E in statu se me primeasca
De chinu se me izbaveasca
Carele de Greci tîpatu
La Troiani amu alergatu
Ci ei inca se pornescu
Si spre moartea mea rebstescu,
De a caruia cuvinte
Ticaloas'a noastra minte
Indata s'au mulcomitu
Denpreuna amu pornitu
Alu indemná se vorbésca
Pe rendu se ne povesteasca
Din ce neamu este prasitu?
Si de unde au venitu?
Ce aduce sau ce vrea
Dela Troiani a avea?
Greculu vreame pucintica
Tîpandu rusinoas'a frica
Incepù a cuventá
Si a povesti asia:
Eu o craiu infrumsetiate!
Iti voiu spune pe rendu toate
Cá suntu Greco nu tainuescu,
Adeverulu povestescu
Decumva ai auditu
De Palamedu celu vestitu,
Pe care din pizmuire
Grecii l'au datu spre perire,
Acumu mortu fara suflare
Ilu plangu fara incetare.
Acelui omu cu credintia
Fiindumi neamu si sementia
Tatalu meu m'au datu socie
La acestu hartiu cu tarie
Pana candu cu a lui sfatu
Craimea noastra au statu
Eu inca ceva puteamu
Cinste intre greci aveamu
Iar de candu acelu pizmasiu
Si reu Ulises vrajmasiu

Asupra i se porni
 Si de viétiá-lu lipsi
 Eu cá dintr'unu noru cu ceatia
 Duceam o trista viatia
 Pentru moarte fara vina
 De scárba, de truda plina.
 Nice nu potui se tacu
 Cá norodului se placu
 Si de m'asiu fi 'ntorsu acasa
 Trebuea bine se mi iasa
 Trebuea se resplescu
 Acestu lucru tiranescu.
 Asia eu multe graindu
 Si adease ori cártindu.
 Pe acelu mare pizmasiu
 Mi-lu facui mie vrasmasiu.
 Dintru acelu ceasu incoace
 Incepù reale a coace
 Si toate cate sciea
 Scorneasce asupra mea.
 Catra norodu me píreasce
 Si reu me vinovatieasce
 Cumu ar' potea se me strice
 Facundu intre poporu price.
 Nici decumu nu s'au lasatu
 Pan' de Calchas o 'ntrebatu.
 Inse ce me straduescu?
 Si 'nzadaru ve povestescu
 Lucruri voae neplacute
 Bateru la lume sciute?
 Daca stati gat'a spre mine
 Ach luatime mai bine!
 Si . . . moriti odatá!
 O inima intristata!
 Acést'a Grecii voiescu
 Spre acést'a se silescu
 Cu Ulises denpreuna
 Cantandu a mea furtuna. —

Pre langa aceste probe de versiune impartasiescu aci si un'a dintre notele de sub textu. La pag. 362 t. I, cu privire la neamulu volsceicu se afla urmatoarele: „Neamulu volscescu, latineasce Volsci de buna séma dela densii se trage cuventulu latinescu Valachus (románu) pentru-cá Volcsus, Volchus, Vlachus, Valachus mai totu un'a suntu. Povestescu despre acestia cá si verb'a mai tocma cá románii au asia, catu acuma cu privilegiulu batai frantiozesci ostasii nostrii, carii sciea limb'a romanésca se potea intielege cu densii.“

Angustimea tempului si a spatiului, de care dispunu, nu'mi concede a me estinde acuma mai de parte, dara crediu, ca cele comunicate suntu de ajunsu spre se poté formá una drépta judecata despre valórea literaria a versiunei. Altcumu remane, cá literatii nostri, cari se ocupa cu filologi'a classica, se faca una recensiuone critica si se ne indegeteze, cumu ar' trebui se procedemú mai incolo facia cu acést'a opera. Din partemi me supunu bucuros la ulteriór'a

transcriptiune cu litere latine, ba déca ar' cere neccesitateá, a si decopiá catu-va si cu caractere cirilliane.

Dorindu cá aceste notitie fugitive se se considere celu pucinu cá marturia pentru esistinti'a manuscrisului, incheiu cu cuvintele traducatoriului nostru: „iubite cetitoriu, de am potutu ceva face spre folosulu teu fórte me bucuru.“

Teodoru Rosiu.

(Va urmá).

Nr. 329 - 1877.

Procesu verbale

alu siedintiei comitetului asociatiunei transilvane din 17 Novembre 1877 a. n. sub presiudu d-lui vice-presedinte: Iacobu Bolog'a. Membrii presenti, dnii: Pav. Dunc'a, I. V. Rusu, I. St. Siulutiu, Dr. Il Puscariu, Dr. I. Borcea, B. P. Harsianu, I. Popescu, Petra Petrescu, Dr. Ios. Hodosiu.

§ 126. Au intratu la asociat. urmatóriele carti:

1) Dela d-lu canonicu Tim. Cipariu, Gramatic'a limbei romane, part. II. Sintactic'a in 2 esemplarie si suplementu la Sintactica, 2 esemplarie.

2) Dela d-lu Iustinu Popfju, Preparatiunea trupuriloru mortiloru pentru inmormentare, stadiu liturgicu.

3) Schematismus venerabilis cleri gr. r. cath. Dioecesis Samosuvariensis pro anno 1877.

4) Századok a magy. történelmi társulat közlönye VIII., IX. füzet 1877.

5) Archiv des Vereines für siebenbürgische Landeskunde 14 Band 1. Heft.

6) Protocolulu congresului ordinariu-nationalu-bisericescu din 1874 tiparitu in Sibiiu 1876.

7) Protocolulu congresului estra-ordinariu nationalu-bisericescu din 1874 tiparitu in Sibiiu 1876.

Se primescu cu multiamita si se dau bibliotecariului pentru a le scrie in catalogulu cartiloru si a le asiediá in bibliotec'a asociatiunei.

§ 127. Subcomitetulu despartimentulu III (Sibiiu) substerne protocolulu adunarei generali a acelu despartimentu, ce s'a tienutu la Ocn'a in 2 Septembrie a. c., precumu si actele acelu subcomitetu de pre timpulu trecut, asemenea si o suma de 37 fl. 58 cr. si 15 franci in moneta, parte contribuii si parte dela membri.

Adunarea gen. si a alesu comitetulu pre cei trei ani urmatori 1877—1880 si anume de directore dn: protopopu I. V. Rusu; de membrii ordinari: prot. I. Popescu, dr. Vis. Romanu, dr. Nic. Olariu, I. Mihaltianu, Petra Petrescu si Eug. Brote, ér' de membrii suplenti: dr. D. P. Barcianu, dr. I. Mog'a, G. Brateanu, M. Boeriu, Petra Ciora si Demetriu Comsia.

Si-a facutu si votatu bugetulu pre anulu venitoriu, si a defiptu locul adunarei gen. pre anulu 1878 comun'a Sacelu, in cea dintaiá Domineca dupa St. Petru. (Nr. 294).

Alegerea comitetului in persónele d-loru mai susu numiti se aproba; ér' celelalte se iau spre scienu

tia cu observare, că sum'a de 37 fl. 58 cr. și 15 franci s'a transpusu cassei asociatiunei.

§ 128. Subcomitetulu despartimentului XXII (Sighisior'a) substerne procesele verbale din 4 Augustu și 10 Septembrie a. c. dinpreuna cu 16 fl. tacsă dela membri.

Prin procesulu verbalu din 10 Septembrie se constata, că membrii acelu despartimentu suntu in numeru de 21, și comitetulu pre cei trei ani urmatori s'au alesu in persónele d-loru Augustu Horsaia cá directore: Nicol. Siustai, Petru Decei, Ioanu Siandru, Demetriu Perti'a, Moise Branisce și Basiliu Cernea cá membrii (Nr. 273).

Alegerea comitetului se aproba, ér celelalte se iau spre scientia cu observarea, că sum'a de 16 fl. v. a. s'a transpusu la cass'a asociatiunei.

§ 129. Sub comitetulu despartimentului I (Brasiovu) substerne procesele verbale din 13/25 Sept. a. c. dinpreuna cu 50 fl. plus 5 fl. tacsă dela membri. Prin acestu din urma procesu verbale s'a defiptu loculú tienerei adunarei gen. la anulu viitoriu in Brasiovu (Nrii 240, 280)

Serve spre scientia. Sum'a de 55 fl. s'a transpusu la cass'a asociatiunei.

§ 130. Directiunea despartimentului X (Clusiu) substerne procesele verbale ale comitetului despartimentului din 25 Februaru 15 Iuliu și 7 Octobru, precumu și procesulu verbale alu adunarei generali din 10 Sept. a. c., ce s'a tienutu in Budatareacu, dinpreuna cu 80 fl. tacsă dela membrii.

Prin procesulu verbale alu adunarei gen. dupa cetirea raportului despre activitatea despartimentului in anulu acest'a și dupa esmissiunea comisiuniloru pentru esaminarea computuriloru și inscrierea de noii membrii, se constata că computurile suntu in ordine; că membrii noi au intratu cinci; a intratu o disertatiune dela dnulu Petru Dulfu despre „Lenea e inceputulu reutatoriloru;“ cu defigerea loculú și tempulú adunarei generali pre anulu viitoriu s'a insarcinatu comitetulu (Nr. 317).

Se iau spre scientia cu observarea, cá membriloru noii suntu a se tramite diplome de membri ai asociatiunei, ér sum'a de 80 fl. s'a transpusu la cass'a asociatiunei. Disertatiunea dlui Dulfu se se substérna aici.

§ 131. Directiunea despart. XIX (M-Osiorheiu) substerne procesulu verbale alu comitetului din 23 Novembre 1876 despre afaceri curente, apoi procesulu verbale din 19 Iuliu a. c. asemenea despre afaceri curente, și cu rogarea de a se tramite diploma pentru Dem. Alesandrescu (Cormosiu) cá membru nou, și alt'a pentru Mihaila Vlassa Cicudi (Nr. 221).

Se iau spre scientia și se ordina tramiterea diplomeloru pentru cei doi dni numiti mai susu.

§ 132. Procesulu verbale alu despart. IV. (Sibiin) despre adunarea gen. ce s'a tienutu in Poian'a la 11 Iuliu a. c., prin care se constata, că dupa raportulu cassariului perceptiunile pe tempulu trecut

pana la adunare au fostu 189 fl. 31 cr., ér erogatiunile 178 fl., prin urmare au remasu unu restu in plus de 11 fl. 31 cr.; că s'au incassatu tacsă și inscriere de membri noii 114 fl. 13 cr.; că dlu Nicolau Cingudeanu a datu 2 actiuni de ale bancei „Transilvania,“ à 100 fl. in totu 200 fl., prin care s'a facutu membru fundatoru; că s'a statoritu budgetulu despartimentului pre a. 1877⁷/₈ in suma de 46 fl. că s'au constituitu agenture in comunele Poiana, Sin'a, Rodu, Apoldulu de josu, Ludosiu, Topârcea și Cutu; că s'a decisu a tiené adunarea generale viitoria in Sasciori; că fostulu subcomitetu s'a realesu pre cei trei ani urmatori, mai alegându se și patru membri suplenti in persónele dloru: I. Drocu, Ales. Claudiu Vladu, I. Draganu și I. Bositia; in fine că dlu I. V. Barcianu a tienutu unu discursu despre „Folosele laborei și ale crutiarei și daunele lenei și ale risipei, ér d-lu B. Iosofu „O privire asupr'a trecutului romaniloru.“ (Nr. 231).

Ratiociniulu despre perceptiuni și erogatiuni se se substérna aici spre revisiune. Sum'a de 114 fl. 13 cr. și cele 2 actiuni s'au transpusu la cass'a asociatiunei. Dlu Nicolau Cingudeanu se va da diplom'a pre langa o chartia de multiamita. Alegerea subcomitetului se apróba. Discursurile se se tramita primu-secretariului pentru eventuala publicare in foia asociatiunei „Transilvania,“ celelalte se iau spre scientia.

§ 133. Tipografi'a archidieceșana din locu asterne unu contu de 4 fl. 80 cr. tacsă de timbru pentru publicatiuni de concursu in „Telegrafulu romanu.“ (Nr. 265)

A se avisá cass'a pentru platirea pretinsei sume de 4 fl. 80 cr.

§ 134. Cass'a presenta computulu despre speșele de caletoria ce s'au facutu cu ocașiunea adunarei gen. din Blasiu in 5—7 Augustu a. c., facundu sum'a in totu de 11 fl. 52 cr. (Nr. 328).

Computulu fiendu in regula, se íá spre scientia.

§ 135. Secretariulu substitutu presenta computulu seu despre speșele de cancelaria din 1 Septembrie pana in 16 Novembre a. c.

Se dá dlui membru B. Harsianu pentru revisiune și esaminare, avendu a raportá la tempulu seu.

§ 136. Parintele protop. și asesore consistoriale Petru Badila, a lasatu și donatu asociatiunei 48 de carti parte vechi parte noue, dupa conspectulu alaturatu aci (Nr. 327).

Se primescu cu multiamita; și se transpunu bibliotecariului pentru inregistrare in catalogulu cartiloru și locarea loru in bibliotec'a asociat.

§ 137. Andreiu Ruzsa lacatariu in Galesiu, daruesce asociatiunei doue monete, una de argintu și alta de arama. (Nr. 277.)

Primindu-se cu multiamita, se transpunu bibliotecariului asociatiunei.

§ 138. Scrisórea dlui primu secretariu G. Baritiu din 27 Octobru a. c., prin care se róga, cá din

publicatiunile asociat. se se dea cate unu exemplariu bibliotecei centrale din Bucuresti, si cate unu altu exemplariu societatiei academice romane totu-deacolo; apoi a se emite unu apelu catra literatii romani, a doná din publicatiunile lor cate unu exemplariu la institutele acum numite, precum si asociatiunei nóstre, atatu publicatiuni mai noue, catu si carti vechi, in fine se se tramita dlui Ales. Odobescu fói'a „Transilvani'a“ pre anii 1874, 1875 si 1876 (Nr. 316).

Luandu-se in consideratiune, se decide a se urma in tocma, si bibliotecariulu remane insarcinatu cu expedirea exemplarielor, atatu la institutele mai susnumite, catu si dlui A. Odobescu in Bucuresti.

§ 139. Resolutiunea directiunei financiare u. r. din Clusiu de dato 15 Octobre 1877 Nr. 12708, prin care absolve pre asociat. dela solvirea procentelor dupa averea remasa de I. Iancu din Vidra de susu. (304).

Serve spre scientia.

§ 140. Charthi'a perceptoratului u. r. din Alba-Iuli'a din 20 Sept. a. c. Nr. 1111 pentru solvirea unei tacse de timbru in suma de 9 fl. 80 cr. in procesulu asociatiunei cu Anna Gombosiu maritata P. Ionette din Campeni, procesu resolutu in favorulu asociatiunei. (Nr. 315).

A se avisá cass'a pentru solvirea tacsei de 9 fl. 80 cr. din rubric'a speselor extraordinarie.

§ 141. Resolutiunea judetiului de cercu din Tasnad de dato 19 Aprilie 1877 Nr. 1075 despre intabularea realitatilor din Kistalau Nr. 73 I. 1—19 pre partea contelui Paulu Degenfeld, cá cumparatoriu dela asociatiunea nóstra (Nr. 275)

Serve spre scientia.

§ 142. Se substernu procesele verbali ale departimentului III (Sibiu) despre siedintiele din 12 Maiu si 28 Augustu a. c., cari caprindiendu numai afaceri curente. (Nr. 278).

Se iau spre sciintia.

§ 143. Rubinu Patitia senatore (membru magistratuale) in Alba-Iuli'a, prin scrisórea sa din 6 Augustu a. c. arata, cá Salvina Tobias din Abrudu repausata in anulu 1872 a facutu unu testamentu in favorulu institutelor nóstre nationali, si cá unu exemplariu alu acestui testamentu ar' fi la dlu Elia Macelariu consiliariu gub. in pens. Totu-odata cere a se face pasi pentru averea repausatului Georgiu Sibisianu din Alb'a-Iuli'a, lasata fondului academiei (Nr. 268).

Se decide a se invitá dlu E. Macellariu, a dá acestui comitetu deslusire despre starea lucrului, si eventualu o copia a testamentului. Éra in privinti'a averei lasate de G. Sibisianu se se scria avocatului Mateiu Nicola in Alba-Iuli'a, cáruia s'a mai scrisu in asta privintia.

§ 144. Se purcede la impartirea stipendialoru de cate 60 fl. v. a. destinate pentru ascultatorii de pedagogia pe anulu scolastecu 187⁷/₈. La aceste

stipendii au concursu diece (10) teneri, dintre cari avendu a se imparti numai patru stipendii:

S'a votatu stipendiulu de cate 60 fl. pre anulu scol. 187⁷/₈ pentru urmatorii: 1) Georgiu Dobrintu din Buciumu, ascultatoriu de pedagogia in anulu alu doilea in Blasiu. 2) Demetriu Indre din Buciumu Satu mariu ascultatoriu de pedagogia in alu doilea anu in Gherl'a; 3) Demetriu Petierca din Atielu ascultatoriu de pedagogia in alu doilea anu in Sibiu; si 4) Ioanu Sava din Sina, ascultatoriu de pedagogia in anulu primu in Sibiu.

§ 145. La stipendiulu de 60 fl. din fundatiunea Galliana au concursu doispre diece (12) teneri gimnasisti. Stipendiulu fiindu numai unulu si dupa tenórea testamentului fundatorelui avendu a se preferi rudeniele familiei Popu si Antonu; luandu in considerare, cá concurentele Valeriu Popu a documentatu, cá e ruda cu Popu in sensulu testamentului, si cá are atestate bune dela scóla si cá parintele seu e seracu, si mai are cinci prunci minoreni, asia:

Stipendiulu Gallianu de 60 fl. pre anulu scol. 187⁷/₈, s'a votatu pentru tenerulu Valeriu Popu din Cicio Keresztur, studentu de a treia classa gimn. in Gherl'a.

§ 146. La done (2) stipendii de cate 70 fl. destinate pentru elevii de scóla comerciale au concursu trei teneri, dintre cari

S'a votatu unu stipendiu pentru Aureliu Octavianu Bunea din Vaad, elevu de prim'a classa comerciale in Brasiovu; ér altalu pentru Constantinu Bogiei din Fagarasiu, elevu de a 2-a cl. comerciala in Brasiovu.

§ 147. La done stipendii de cate 60 fl. pentru elevii de agricultura a concursu numai unu singuru teneru anume Mihailu Iourcescu din Sialdorfu, care absolve 6 cl. gimnasiali cu calcululu eminentu, si acum este cá elevu in scóla de agricultura din Clusiu-Monosturu in anulu primu.

Stipendiulu cerutu de 60 fl. pre anulu scol. 187⁷/₈, s'a votatu pentru acestu teneru.

Ér' in catu pentru alu doilea stipendiu, s'a decisu a se escrie din nou concursu.

Verificarea acestui procesu verbale se concrede dloru: Dunc'a, Rusu si Siulutiu.

Iacobu Bolog'a Dr. Hodosiu mp.
v-presiedinte.

S'au cetitu si verificatu. Sibiu 30 Nov. 1877.
P. Dunc'a mp. I. V. Rusu mp. Siulutiu mp.

Nr. 331 - 1877.

Procesu verbale

alu comitetului asociatiunei transilvane din 19 Novembre 1877 st. n.

Presiedinti'a dlui v-presiedinte Iacobu Bolog'a, membri presenti: dnii Paulu Dunc'a, Elia Macellariu, Ios. Siulutiu, I. V. Rusu, dr. Ioanu Borcea si dr. Hodosiu.

§ 148. Se purcede la impartirea, respective vo-

tarea a diece ajutórie de cate 25 fl. destinate pentru sodalii de meseria. Au concursu 41 de tineri, dintre cari ajutóriile s'au votatu pentru urmatorii diece concurenti:

1) Panfilu Stanuletiu si Ilarionu Stanuletiu, frati, din Sasausiu, celu dintaiu cojocariu, celu de alu doilea pantofariu, ajutoriulu de 25 fl. in doue parti egali. 2) Gregoriu Hodisiu din Minthiulu Gherlei, calciunariu in Gherl'a. 3) Dumitru Hil'a Salcea din Bui'a, sodalu de pantofariu in Sibiiu. 4) Ioanu Nic. Isdraila din Resnari, sodalu de mesariu. 5) Vasiliu Petrutiu sodalu de pantofariu in Sibiiu. 6) George Morariu din Naseudu, sodalu de faurariu totu acolo. 7) Nicolae Balosu sodalu de curelariu in Abrudu. 8) George Hazu sodalu de pielariu in Abrudu. 9) George Brehariu din Minthiulu Gherlei sodalu de pantofariu in Clusiu. 10) Zacharia Costea din Sasuchizu sodalu de calciunariu in Brasiovu.

Despre acésta beneficiatii se voru incunosciintia, si ajutóriile votate se voru avisá la cassa.

§ 149. La 28 de ajutórie de cate 12 fl. 50 cr., destinate pentru invetiaceii de meserii au concursu 70 de tineri, dintre cari ajutóriile s'au votatu pentru urmatorii cocurenti:

1) Ilie Popu din Ludosiulu-mare invetiacelu de calciunariu in Sibiiu. 2. George Mara din Sibiiu, invetiacelu de pantofariu aici. 3) Achimu Gavriila din Mohu invetiacelu de pantofariu in Sibiiu. 4) Iuliu Must'a din Clusiu, invetiacelu de muraria totu acolo. 5) Nicolau Avrigeanu din Sibiiu, invetiacelu de calciunariu aici. 6) Agapiu Stoic'a Chitiu din Veneti'a de-josu, invetiacelu de calciunariu in Fagarasiu. 7) Pamfilie Eniedi din Campeni, invetiacelu de croitoriu in Abrudu. 8) Demetriu Ursu din Pianulu de-josu, invetiacelu de fauraria in Sabesiu. 9) Ioanu Bobu din Betleanu invetiacelu de pantofariu in Bistriti'a. 10. Alesandru Losnitia si Petru Losnitia, frati, din Abrudu invetiacei de calciunariu, ajutoriulu in doue parti egali. 11. Alexiu Veltianu din Fagetu, invetiacelu de pantofariu in Mediasiu. 12. Andreiu Baltiesiu din Ogn'a, invetiacelu in tipografi'a archidiecesana in Sibiiu. 13. Stefanu Hebedanu din Rosi'a-de-munte, invetiacelu de pantofariu in Blasiu. 14. Nicolau Pestrea din Brasiovu, invetiacelu de cojocariu totu acolo. 15. Petru George din Gura-riului invetiacelu in tipografi'a archidiecesana din Sibiiu. 16. Camilo Petri din Sibiiu, invetiacelu de tipografia aici. 17. Ioanu Todoranu din Brosceni, invetiacelu de calciunariu in Sibiiu. 18) Ioanu Popu din Panteceu, invetiacelu de pantofariu in Clusiu. 19) Ilie Cocisiu si George Cocisiu din Sten'a, invetiacei de cojocaria in Brasiovu unu ajutoriu la amendoi in doue parti egali. 20) Nicolae Sbêrcea din Târlungeni, invetiacelu de cordonaria in Brasiovu. 21) George Oproiu din Branu-Simon, invetiacelu de cordonaria in Brasiovu. 22. Ionu Mandreanu din Ocn'a invetiacelu de calciunariu in

Sibiiu. 23. Tôderu Palosianu din Bundorfu, invetiacelu de calciunariu in Brasiovu. 24) Romulu Halmagianu si Iosifu Halmagianu, frati, din Coman'a-de-josu, celu dintaiu invetiacelu de fauraria, si alu doilea invetiacelu de rotaria in Brasiovu, unu ajutoriu la amendoi, in doue parti egali. 25) Demetriu Haller din Sasuchizu, invetiacelu de cojocaria in Brasiovu. 26) Nicolau Margineanu din Blasiu, invetiacelu de pantofaria, in Brasiovu. 27) Samoila Otioiu din Cetea, invetiacelu de croitoriu in Blasiu. 28) Nicolau Bordea din Sas-dai'a, invetiacelu de cordonaria in Brasiovu.

Despre ce beneficiatii se voru incunosciintia, si ajutóriile votate se voru avisá la cass'a asociatiunei.

Verificarea acestui procesu verbale se concrede dloru: Dunc'a, Macellariu, Rusu.

Iacobu Bolog'a mp. Dr. Hodosiu mp.
v-presiedinte.

S'a cetitu si verificatu Sibiiu la 1 Dec. 1877.
P. Dunc'a mp. Ioane Rusu mp. E. Macellariu mp.

BIBLIOGRAFIA.

Cartile dein editur'a Seminarului Archidiecesanu in Blasiu.

(Urmare.)

Catechismu si Istoria biblica.

Bobu I. dr., Catechismu adeca invetiatura crestinesca, intogmita pentru scólele popor. gr. cat.	— 18
— Catechismulu celu mare, pentru scólele gimn. infer., scólele prepar. si cele normali	— 56
Popu Gav., Istori'a biblica pentru scólele popor.	— 25
— Istori'a biblica a testamentului vechiu si nou	— 55
— Istori'a revelatiunei divine Tom. I. test. vechiu	2 25
II. „ nou	2 25

(Acestu opu se vinde si in brosiure cu 50 cr. brosiur'a.)

Aritmetica si Geometria.

Marculetiu I., Manualu de aritmetica pentru gimnasiaele inferioari dupa dr. Mocnik, partea II. pentru clasele III. si IV.	1 —
Petri Bas., Sistemulu metricu. Manualu pentru invetiatori	— 30
— Sistemulu metricu. Manualu pentru invetiacei, leg.	— 15
Popescu I., Computulu in scóla poporale. Manualu pentru invetiatori	1 20
Popu Stefanu, Mesurile metrice	— 40
Stoianu I., Aritmetica. Manualu pentru clasele elementari si antai'a gimnasiale dupa dr. Mocnik	— 30
— Aritmetica pentru scólele poporali	— 15
Vlasa Georgiu, Geometria pentru gimnasiale inferioari dupa dr. Mocnik, partea I. pentru a I-a si a II-a clase gimn.	— 80
— part. II. pentru a III-a si a IV-a clase gimn.	— 70

F i s i c ' a.

Micu Ales. M., Elemente de fisica pentru scólele populari, cu un'a tabela	— 30
Rosiu T., Primulu invetiamentu de fisica pentru scólele poporali rom.	— 25

(Va urmá.)